

Brussel, 16 september 2011

Betreft: dringend verzoek inzake herziening van de WEEE-richtlijn

Geachte,

Graag Uw bijzondere aandacht voor het volgende.

Op 4 oktober stemt U in de Commissie milieubeheer, volksgezondheid en voedselveiligheid van het Europees Parlement in tweede lezing over de herziening van de zogeheten WEEE-richtlijn. Het betreft een Europese richtlijn over de inname en verwerking van afgedankte elektrische en elektronische apparatuur.

Detailhandel Nederland, belangenbehartiger van alle 110.000 Nederlandse winkelbedrijven, dat wil zeggen alle MKB-winkels en het grootwinkelbedrijf, Uneto-VNI, brancheorganisatie van winkelbedrijven die veel elektrische en elektronische apparatuur verkopen en repareren, en het Centraal Bureau Levensmiddelenhandel, belangenbehartiger van de Nederlandse supermarkten, willen U graag voorafgaand aan deze stemming een aantal zaken op het hart drukken.

In eerste lezing dichtte het Europees Parlement (EP) winkeliers een sleutelrol toe bij de inzameling van kleine elektrische en elektronische apparaten. Via een aantal aangenomen amendementen zette het EP erop in dat alle winkels die dergelijke apparatuur verkopen, verplicht zouden moeten worden om ongelimiteerd kleine afgedankte apparaten in te nemen. Als gevolg zouden consumenten niet langer een nieuw apparaat hoeven te kopen om bij een winkel een afgedankt apparaat in te leveren, zoals momenteel het geval is (het oud-voor-nieuw-principe). Het EP pleitte verder voor een centraal opgesteld collectiepunt op de winkelvloer. Ook zou in de winkel gesorteerd moeten worden op herbruikbaarheid. Op de voorgestane ongelimiteerde inname- en sorteerverplichting maakte het Europees Parlement alleen een uitzondering voor kleine winkels. Zij zouden hiervan worden vrijgesteld. Wat klein is, werd niet nader gedefinieerd.

Door Nederlandse winkeliers werd deze stellingname als schokkend ervaren. Winkels zijn immers geen milieustraat. De opluchting was daarom groot toen vervolgens de lidstaten in eerste lezing de door het EP gewenste ongelimiteerde inzamelverplichtingen voor winkeliers ten grave droegen.

Helaas blijkt dat de EP-rapporteur over de herziening van de WEEE-richtlijn, Karl Heinz Florenz, in tweede lezing de door winkeliers gewraakte verplichtingen doodleuk opnieuw introduceert (zie zijn ingediende amendement 53).

Detailhandel Nederland, Uneto-VNI en het Centraal Bureau Levensmiddelenhandel roepen U bij deze op dit amendement niet te steunen, noch andere amendementen die in dezelfde richting gaan. Daarbij geven we U graag het volgende in overweging.

Rapporteur Karl Heinz Florenz laat ten onrechte het scala aan mogelijkheden buiten beschouwing dat momenteel al voorhanden is om aanzienlijk meer WEEE in te zamelen. Naast de bestaande mogelijkheid voor consumenten om kleine apparaten in te leveren bij de winkel op het moment dat ze een nieuw apparaat kopen – waarbij sommige winkels zelfs al experimenteren met meer inzameling als de aard en de omvang van hun winkel dit toestaat – en de mogelijkheid om in te leveren bij de traditionele gemeentelijke milieustraat, zijn er de laatste jaren extra inzamelmogelijkheden gecreëerd. Zo hebben enkele gemeenten succesvolle pilots uitgevoerd en kunnen consumenten kleine afgedankte elektrische en elektronische apparaten bijvoorbeeld inleveren via het Jekko-systeem van de NVMP.

De door rapporteur Karl Heinz Florenz voorgestane introductie van een ongelimiteerde inzamel- en sorteerverplichting voor klein elektrisch en elektronisch afval, zal bovendien disproportioneel winkels treffen die makkelijk in de loop liggen (zoals supermarkten) en die in de regel makkelijk per auto bereikbaar zijn (zoals bouwmarkten). Zij zullen potentieel een stortvloed aan afgedankte apparaten moeten innemen.

Overigens geldt voor zowel supermarkten als bouwmarkten dat deze voor een aanzienlijk deel van de totale respectievelijke Nederlandse markt door MKB-ondernemers worden geëxploiteerd. Dit is relevant met het oog op het feit dat het Europees Parlement in eerste lezing op de voorgestane ongelimiteerde inname- en sorteerverplichting een uitzondering wilde maken voor kleine winkels. Wij zijn van mening dat de hele detailhandel van een ongelimiteerde inname- en sorteerverplichting verschoond zou moeten blijven.

Nederlandse winkels achten het volstrekt legitiem dat wordt geprobeerd meer afgedankte apparaten in te zamelen, aangezien dit bevorderlijk is voor het milieu. Maar daarbij is zoals gezegd het eerst en vooral zaak het huidige inzamelpotentieel beter te benutten. Hierbij is een belangrijke rol weggelegd voor gemeenten. Zij beschikken vaak over uitstekende inzamelplaatsen in de vorm van milieustraten. Mogelijk zou het aantal gemeentelijke inzamelplaatsen nog kunnen worden uitgebreid. Dit is een beter alternatief dan veel winkeliers met onwerkbaar, gevaarlijke situaties op te zadelen.

Staat U ons toe dat punt van onwerkbaarheid en gevaar nog eens kort toe te lichten. Bij kleine elektrische en elektronische apparaten gaat het onder meer om frituurpannen, koffiezetapparaten, scheerapparaten, elektrisch gereedschap en elektrische messen. Het is niet voor niets dat veel van deze apparaten bij verkoop in de winkel in een beschermende verpakking worden verkocht en van een gebruiksaanwijzing zijn voorzien. Op het moment dat apparaten worden afgedankt, zullen deze kapot of onbruikbaar zijn. Anders vinden zij al eerder een nieuwe toepassing bij familieleden of krijgen ze een nieuwe eigenaar via bijvoorbeeld kringloopwinkels of verkoop via het internet. Dit betekent dat afgedankte apparaten bij verplichte sortering op herbruikbaarheid niet goed meer functioneren en kortsluiting kunnen veroorzaken. Ook zullen er regelmatig onhygiënische resten aanwezig zijn (denk aan etensresten of bijvoorbeeld haarresten bij scheerapparaten). Ook kunnen er acuut gevaarlijke situaties ontstaan als het bijvoorbeeld afgedankte elektrische thermometers betreft waaruit kwik lekt, of afgedankte frituurpannen waaruit giftige pcb's vrijkomen. Het inzamelen van dit soort apparaten op een centraal opgesteld collectiepunt op de winkelvloer en het vervolgens in de winkel sorteren op herbruikbaarheid is onverantwoord. Winkelmedewerkers zijn hiervoor ook helemaal niet opgeleid en hebben hier geen tijd voor. Er zullen vele gevaarlijke situaties ontstaan zowel voor winkelmedewerkers als consumenten. Situaties die strijdig zijn met relevante winkelcao's en de Arbowet.

De Nederlandse detailhandel – 110.000 bedrijven met circa 760.000 werknemers – stelt zich in het debat over herziening van de WEEE graag constructief op. De sector is ervan overtuigd dat de inzameling van WEEE aanzienlijk is te verhogen door bij de consument de urgentie van milieuvriendelijk inleveren te versterken. Meer voorlichting is daartoe broodnodig. Denk aan Postbus 51 spots en weet dat het met de inlevering van batterijen in de jaren 80 ook zo begonnen is.

De winkelsector vindt dat naast grootscheepse voorlichting er zou moeten worden gewerkt aan meer inzamelbakken voor WEEE op makkelijk toegankelijke plekken. Op de eerste plaats bij gemeentelijke milieustraten, maar bijvoorbeeld ook indien mogelijk in winkelcentra. Waar tenslotte winkeliers dat vanuit concurrentieel oogpunt aantrekkelijk achten – sommige zullen redeneren: laat de consument vooral zijn afgedankte apparaten hier inleveren, dan hebben we hem direct in onze winkel – kunnen er zeker ook in individuele winkels bakken bijkomen.

We hopen dat deze praktische benadering U aanspreekt en zijn vanzelfsprekend graag bereid tot nader overleg.

Met vriendelijke groet,

Mr. Patricia E.H. Hoogstraaten

Voorzitter van de Europa stuurgroep van Detailhandel
Nederland en lid van het dagelijks bestuur van EuroCommerce,
de Europese winkelierkoepel

Maurice A. Estourgie

Manager Detailhandel

UNETO-VNI

René Roorda

Directeur

Centraal Bureau Levensmiddelenhandel (CBL)

Voor vragen en/of opmerkingen gelieve contact op te nemen met:

*Hendrik Jan van Oostrum, hoofd van het Brusselse bureau van Detailhandel Nederland. Te bereiken via
telefoon: 032-2-7365830, mobiel: 0032-4-94334166, of email: hendrikjan.vanoostrum@dedetailhandel.nl*